

Quick scan sportpark de Maten

Algemeen: **Quickscan sportpark de Maten**, onderzocht op 22 mei, 21 en 22 augustus en 3 september 2007

door G.J. Blankena, ecooloog gemeente Apeldoorn

- Ligging en begrenzing gebied: zie kaart

- Oppervlakte (plan)gebied: ruim 20 ha

Aard van ingreep/plan/activiteit/project: doortrekken Matenpark, herziening sportvelden en accommodatie tbv kynologenclub

Beknopte beschrijving:

Het sportpark is aangelegd in het begin van de jaren '80 van de vorige eeuw en bestaat uit een serie sportvelden die van elkaar gescheiden zijn door houtsingels, bosjes, waterpartijen en sloten/greppels.

Dit betekent dat de beplanting een leeftijd heeft van omstreeks 25 jaar, te jong dus voor een zekere ontwikkeling van natuurwaarden. Ook de soortenkeuze is erg divers: meestal bestaat dit uit inheems materiaal, zoals eik, berk, hazelaar, meidoorn en sleedoorn maar soms ook uit naaldhout als groene douglas, fijnspar, thuja en chamaecyparis. Er is weinig rekening gehouden met de ecologische potentie van het gebied, dat veel meer tendeert naar het nattere Elzen-Vogelkersverbond (Alno-Padion). Dit blijkt uit het voorkomen van hop, natuurlijke opslag van es, els en inlandse vogelkers.

Op een aantal plaatsen heeft zich een schaduwminnende vegetatie ontwikkeld met soorten als gewoon nagelkruid, look zonder look, koekoeksbloem, dolle kervel en robertskruid, maar door het inbrengen van houtchips zijn de meeste plekken inmiddels aan het verruigen tot brandnetel- en braambosjes.

In de singels broeden uitsluitend algemene vogelsoorten, zoals merel, houtduif, ekster, zanglijster, heggemus, winterkoning, groenling, vink, roodborst en turkse tortel. Aan muizensoorten zijn de bosmuis, veldmuis, huismuis, rosse woelmuis en huisspitsmuis aangetroffen. Andere waargenomen kleine zoogdiersoorten in dit park zijn bruine rat, mol en konijn. De houtsingels worden gebruikt als jachtgebied voor de dwergvleermuis. Aan amfibieën komt alleen de gewone pad en de bruine kikker voor. Beide soorten planten zich voort in de vijvers en in de kwelsloot langs het fietspad aan de zuidzijde van het gebied. Het gebied is rijk aan algemene vlindersoorten; zo vlogen er op 22/8 meer dan 20 ex. bont zandogje. Verder veel klein koolwitje, atalanta, kleine vos. Het voorkomen van de sleedoornpage is hier niet onmogelijk, gezien de stabiele populatie van deze soort in het Matenpark en op andere plekken in zuid. Deze soort kon echter niet worden vastgesteld.

Er zijn geen plant- of diersoorten die op de rode lijst staan of in groep 2 of 3 van de Flora- en faunawet genoemd worden, dit m.u.v. de dwergvleermuis en het rapunzelklokje. Het is mogelijk dat deze vleermuissoort een vaste verblijfplaats heeft in één van de sportaccommodaties. Het rapunzelklokje groeit hier ver buiten zijn verspreidingsgebied en moet dus als adventiefplant worden beschouwd. Deze soort is en wordt nog steeds uitgezaaid in nieuwe of beschadigde bermen.

- **Beknopte omschrijving van groene waarden:** deze wordt per singel aangegeven (zie kaart).

1. Sloot met houtsingel langs voet- en fietspad zuidzijde complex: de sloot voert drainagewater af van het sportveld. Op het talud o.a. jacobskruid, gewone berenklauw, brandnetel en akkerdistel. De singel bestaat uit els, es, berk, eik en groene douglasspar met een leeftijd van ca. 35 jaar. Ondergroei vlier, braam, framboos.

2. Houtsingel met o.a. inlandse vogelkers, gelderse roos, krenteboompje, kardinaalsmuts, hazelaar, vuilboom met ondergroei van look zonder look, koekoeksbloem en gewoon nagelkruid.

3. Rommelige beplanting met fijnspar, vlier en veel brandnetel.

4. Singel met meidoorn, inlandse vogelkers, hazelaar, wilde kardinaalsmuts, vlier en fijnspar. Veel opslag van witte abeel. Ondergroei: brandnetel en look zonder look.

5. Singel als 4 maar smaller, met veel wilg, sneeuwbes, rode kornoelje. Ondergroei: brandnetel, witte dovenetel, braam.

6. De enige singel in dit sportveldencomplex met een zekere natuurwaarde. Dit komt doordat de singel vrij breed is en daardoor minder te lijden heeft van het dumpen van houtchips en blad. Hier is een zekere bosontwikkeling zichtbaar. Dit 'bosje' bestaat uit es krent, gelderse roos, kardinaalsmuts, inl. vogelkers en lijsterbes met in de kruidlaag gewoon nagelkruid, klein springzaad, gewone hennepnetel en brandnetel.

7. Singel langs de zuidzijde parkeerterrein: eik en berk ca. 25 jaar, ondergroei es, braam, sleedoorn, vuilboom, kardinaalsmuts, hazelaar, hop, dolle kervel.

8a. Singel met berk, es en esdoorn, gedeeltelijk op wallichaam. Verder krent, vuilboom, spaanse aak,

vuilboom, rode kornoelje en meidoorn. Ondergroei bestaat uit brandnetel en dolle kervel.

- 8b. Zie 8a, maar er staat ook een rij knotwilgen die in slechte staat verkeren.
- 8c. Singel met populier, thuja en esdoorn. Op wallichaam meidoorn, opslag van witte abeel en es. Ondergroei o.a. robertskruid.
- 9a. Bosje met diepe ontwateringssloot. Bestaat uit es, eik, esdoorn, hazelaar, wilg en inl. vogelkers. Aan overzijde sloot groene douglasspar. De ondergroei bestaat hoofdzakelijk uit brandnetel.
- 9b. Open berm met ontwateringssloot en enkele lage bomen, w.o. spaanse aak. Ondergroei brandnetel en kweekgras.
- 9c. Vijver omzoomt met wilgen. randbeplanting van kornoelje. In het water o.a. riet, sterrenkroos en aarvederkruid. Voortplantingsbiotoop van gewone pad en bruine kikker. Aan de oostzijde van de vijver houtwal met es, en esdoorn. Langs het pad exoten als bottelroos, cotoneaster en Sophora japonica.
10. ca. 3 jaar geleden gedunde singel met es, els, meidoorn en veel brandnetel. Op het talud van de vijver uitsluitend braam en brandnetel. In de vijver veel grof hoornblad, een hardwatersoort wat wijst op een overstortfunctie van deze vijver. Op een open plek veel canadese gulden roede enharig wilgenroosje.
11. Rijke hoorgrasberm met wilde peen, jacobskruid, knoopkruid, cichorei en boerenwormkruid. In de singel krent, meidoorn, kornoelje, sleedoorn, vlier en japanse duizendknoop. Verder brandnetel en ruig klokje.
12. Hooigrasberm met wilde peen, zwarte toorts, duizendblad, knoopkruid, cichorei, grijskruid, grootbloemige centaurie en rapunzelklokje.
13. Op wallichaam. Zie 7. Berm beplant met es. Singel aan sportveldzijde o.a. krent, spaanse aak, liguster, eik, iep, meidoorn en vuilboom.
14. Op wallichaam. Overhoekje met dezelfde soorten als 13, maar recent gedund. Veel brandnetel, gewoon nagelkruid. Opslag van iep. Enkele exemplaren van chamaecyparis.
- 14a. Oude eik, > 150 jaar! Hier ook een paardenkastje van ± 80 jaar. Een relict van een boerderij die hier ooit gestaan heeft.
15. Dit is een voortzetting van 2; zie aldaar. Het talud beplant met eiken laat hier wat minder licht door, waardoor veel koekoeksbloem.
- 16a. Bosje met gemengde beplanting van eik, robinia, es, esdoorn, hazelaar en vuilboom. Opslag van esdoorn; veel brandnetel.
- 16b. Voortzetting van 16a, maar met groene douglasspar, berl, es. Opslag van iep en inlandse vogelkers. Ondergroei met o.a. stinkende gouwe en klein springzaad. In de sloot neerslag van roodolm (FeOH), wat hier duidt op permanente kwel. In de sloot kroos, grote egelskop, waterkruid, fijn hoornblad. Op het talud jaconskruid en akkerdistel. Opslag van eik.
17. (alleen het deel grenzend aan sportveld). Singel met o.a. thuja's, berk, eik, esdoorn, es, hazelaar en kornoelje. Ondergroei met klein sprinzaad, hennepnetel, look zonder look, koekoeksbloem, dolle kervel, brandnetel en braam.
18. Smalle singel met eik, thuja, haagbeuk, kornoelje en krent. Bij een open plek zilveresdoorn.
19. Singel met fiets- en voetpad. De beplanting bestaat uit linde, eik, beuk, groene douglasspar, thuja, spaanse aak, hazelaar, meidoorn en vlier. In de kruidlaag brandnetel, hennepnetel, fluitenkruid en opslag van iep.
20. Smalle singel met thuja, cotoneaster, vuilboom, krent, groene douglasspar en brandnetel.
21. Bosje met Robinia, eik, liguster, sneeuwbes, sleedoorn, hazelaar, vlier.
22. Singel met inlandse vogelkers, wilg, eik, spaanse aak, meidoorn, sleedoorn, hazelaar, vlier, liguster.
Ondergroei: brandnetel en kweekgras. Opslag van es.
23. Brede singel met eik, es, spaanse aak, hazelaar, meidoorn, kornoelje. Veel hop. In de kruidlaag brandnetel en kweekgras.

- beschikbare gegevens en bronnen m.b.t. flora/fauna-inventarisaties: nee
- evt. raadpleging Natuurloket: nee

Resultaten:

	JA/NEE/EVT
Vogelrichtlijn/Habitatrichtlijngebied	
(1) Ligt plangebied binnen richtlijngebied ?	nee
(2) Ligt plangebied binnen invloedssfeer richtlijngebied?	nee
(3) Is er kans op significante effecten	nee
(4) Is aanvullend onderzoek nodig mbt NB-wet Licht (verstoringstoets) of zwaar (passend onderzoek).	nee

Flora- en Faunawet	
(5) Komen beschermde soorten voor vlgs. Tabel 1 (ontheffingsvrij) *	ja: bruine kikker en gewone pad.
(6) Komen beschermde soorten voor vlgs. Tabel 2 (gedragscode) *	ja: rapunzelklokje (hier adventief)
(7) Komen beschermde soorten voor vlgs. Tabel 3 (altijd ontheffing) *	ja: gewone dwergvleermuis
(8) Komen Rode Lijstsoorten voor	nee
(9) Is aanvullend onderzoek nodig mbt FF-wet Licht (lichte toets) of zwaar (uitgebreide toets)	ja, mbt vleermuizen.
Provinciale natuur/boscompensatie (facultatief)	
(10) Is bos/natuur volgens prov richtl natuur/boscompensatie in geding?	ja; 130 %
(11) Is bos/natuurcompensatie ter plekke mogelijk?	Wellicht; afh. van inrichting
APV/Bomenplan/Boswet (facultatief)	
(12) Moeten bomen worden gekapt	ja
(13) Komen er beschermenswaardige bomen voor	ja: een oude eik en een oude paardenkastanje (zie 14a)
(14) Is kapvergunning nodig	ja
Groene Mal (facultatief)	
(15) Ligt plangebied binnen Groene Mal	ja
(16) Heeft plan effect op functioneren Groene Mal	ja; zie voetnoot.
Conclusies	
(17) is nadere Aanvullende Natuurtoets nodig	ja, mbt vleermuizen in gebouwen
(18) is Ontheffing nodig (FF-wet) of Vergunning (NB-wet): welke soorten/waarden	nee; evt wel na vleermuisonderzoek.
(19) dient rekening gehouden te worden met kwetsbare perioden bij uitvoering? Zie verder Natuurkalender (Handboek)	ja, niet kappen tussen 15/3 en 15/7
(20) is zorgplan gewenst	zie voetnoot
(21) Welke aanbevelingen m.b.t. mitigatie/compensatie (indien geen aanvullend onderzoek of zorgplan)	
(22) Uitspraak haalbaarheid (**) A, B, C, D of E	E: haalbaar.

voetnoot bij 16: i.h.k. van de Groene Mal wordt het Matenpark doorgetrokken naar de wig Elsbosweg waardoor de Groene mal beter zal gaan functioneren.

voetnoot bij 20 (zorgplan) Bij het eventuele dempen van vijvers moet rekening gehouden worden met de voortplantingstijd van de bruine kikker en gewone pad. Dit vindt plaats tussen 15/2 en 15/8 (larven!) Bij het aanleggen van nieuwe vijvers dient een plas-drasoever te worden aangelegd (30-40 cm diep) als nieuw voortplantingsbiotoop. De ondiepe zijde moet op het zuiden of het oosten zijn georiënteerd. Tevens kunnen takkenrillen worden aangelegd ivm de overwintering van deze amfibieën.

algemene opmerking: bij herinrichting gebied de beplanting meer in overeenstemming brengen met het hier thuis horende vegetatietype: het Alno-Padion. Dus soorten als es, els, inl. vogelkers, gelderse roos.
Geen houtchips en/of blad meer inbrengen.